

Asia: VN/16552/2022

Arviomuistio lautamiesten valintatavasta

Lausunnonantajan lausunto

1. Pitäisikö lautamiesten valintatapaa muuttaa nykyisestä? Miksi?

-

2. Jos lautamiesten valintatapaa muutetaan, kenen pitäisi nimetä lautamiesehdokkaat? Miksi?

-

3. Pitäisikö lautamiesten mahdollinen rikostausta selvittää ennen kuin heidät voitaisiin nimittää tehtävänsä? Jos, niin kenen pitäisi tällainen selvitys tehdä?

Oikeusrekisterikeskus kiinnittää huomiota siihen, että turvallisuusselvitysmenettely olisi jo olemassa oleva menettely lautamiesten rikostaustan selvittämiseksi. Mikäli lautamiesten rikostaustaa ryhdyttäisiin selvittämään siten, että rikosrekisteritiedoista pyydettäisiin rikosrekisteriote Oikeusrekisterikeskukselta, niin Oikeusrekisterikeskuksen näkemyksen mukaan tiedonsaantioikeudesta ja tietojen käyttötarkoituksesta tulisi säätää rikosrekisterilaissa (20.8.1993/770) ja sakkorekisteritietojen osalta tiedonsaantioikeudesta ja käyttötarkoituksesta tulisi säätää lautamiesten valintaa ja nimittämistä säätelevässä laissa. Oikeusrekisterikeskus kiinnittää huomiota myös siihen, että rikosrekisteriin ja sakkorekisteriin merkityt tiedot ovat salassa pidettäviä.

4. Jos lautamiesehdokkaita olisi enemmän kuin lautamiespaikkoja, kenen pitäisi valita lautamiehet asetettujen ehdokkaiden joukosta? Miten valinnan pitäisi tapahtua?

-

5. Jos lautamiesten valintatapaa muutetaan, kenen pitäisi nimittää lautamiehet? Miksi?

-

6. Muita kommentteja arviomuistiosta?

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n 2 momentin mukaan lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan

suorittaa ulosottotehtäviä. Oikeusrekisterikeskus kiinnittää huomiota siihen, että Oikeusrekisterikeskuksen viranomaistoiminnoissa on vastaavia täytäntöönpanotehtäviä kuin esimerkiksi ulosottolaitoksessa. Oikeusrekisterikeskus pitäisi perusteltuna, että lautamiesten kelpoisuusvaatimuksia koskevaa säännöstä muutettaisiin siten, että lautamiehenä ei saisi olla myöskään Oikeusrekisterikeskuksen virkamies, joka virassaan suorittaa seuraamuksiin liittyviä täytäntöönpano- tai rekisterinpitotehtäviä.

Kivinen Jussi
Oikeusrekisterikeskus

Haataja Sakari
Oikeusrekisterikeskus